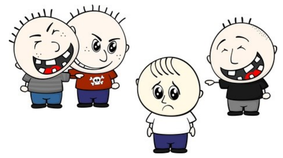

OKULDA ZORBALIĞI ÖNLEMEK İÇİN 5 ÖNERİ

Öğretmenler zorbalığı önlemek için neler yapabilir?

Bir okul yöneticisinin zorbalığı önleme ile ilgili resmi bir gündemi olmasa da, öğretmenler kendi sınıflarını güvenli ve zorbalığın olmadığı bir bölgeye çevirebilirler.

Okulunuzun zorbalıkla ilgili politikalarını öğrenin: Bunları etkili bir şekilde uygulamak için üzerinize düşeni yapın.

Öğrencilere saygı ve sevgi gösterin: Öğrencilerinizin, onları dinlemek ve onlara yardım etmek için her zaman ulaşılabilir olduğunuzu bilmelerini sağlayın.

Zorbalık konusunda etkinlikler düzenleyin: Sınıfınızın, kitaplardaki, televizyon programlarındaki ya da filmlerdeki zorbalığı belirlemelerine yardımcı olun. Bu zorbalığın etkilerinin neler olabileceğini ve nasıl çözüldüğünü/çözülebileceğini tartışın. Öğrencilerin zorbalık ve akran ilişkileri hakkında konuşabilecekleri sınıf toplantıları düzenleyin.

Meslektaşlarınızla zorbalığın ne olduğunu tartışın: Bir grup olduğunuzda okul ortamını çok daha iyi gözlemleyebilirsiniz. Hem genel olarak zorbalığı hem de belli öğrencilerle ilgili endişelerinizi konuşun.

Anında harekete geçin: Harekete geçme konusundaki başarısızlık, davranışın sözsüz onayı anlamına gelir ve yayılmasına sebep olabilir.

Okul müdürleri zorbalığı önlemek için neler yapabilir?

Dillon'a göre zorbalık sorununu etkili bir şekilde çözebilmek kültürel bir değişim gerektiriyor. Gerçek bir kültürel değişim ise zaman alıyor. İşte okul yöneticilerinin atabileceği birkaç önemli adım:

Öğüt verdiğiniz şeyi kendiniz de yapın: Bir okul lideri olarak değişim yaratmak için sadece statünüzü kullanmayın. Bunun yerine "konuşmadan önce dinleyin ve eyleme geçmeden önce düşünün" ve böylece personelinizin kendini değerli hissetmesini sağlayın. Araştırmalardan elde edilen en önemli bilgilerden biri, zorbalığa müdahale etmeye istekli olmanın altında okul ile kurulan "bağın" yatması. Bu bağ, öğrenme sürecinde birey olarak ve profesyonel olarak değer gördüğüne inanmak olarak tarif ediliyor.

Sorunun kapsamını değerlendirin: Okulda ne oranda ve ne tür zorbalık problemleri olduğunu ve aynı zamanda bu problemlerin nerede ve ne zaman yaşandığını öğrenmek ve önleme çabalarınızın hedefini belirlemek için öğrencilere, personele ve ailelere yönelik anketler düzenleyin.

Okul çapında bir ilkeler rehberi hazırlayın: Okul değerlerini güçlendirin ve kabul edilemez davranışları ve sonuçlarını açık bir şekilde tarif edin. Görgü tanığı olan öğretmenleri ve özellikle öğrencileri güçlendirin. Uygun olmayan davranışı belirlemeleri ve ona tepki vermeleri konusunda eğitimler verin.

Yetişkin gözetimini artırın: Çoğu zorbalık vakaları etrafta yetişkinler yokken oluyor. Bu yüzden onların koridorda, merdiven boşluklarında, kantinlerde, soyunma odalarında ve aynı zamanda okul servislerinde ve okula yürüyerek gidip gelen çocukların yollarında mümkün olduğunca "görünür ve tetikte" olmalarını sağlayın.

Zorbalığı önleme aktiviteleri düzenleyin: Okul toplantılarında, iletişim kampanyalarında ya da sanatsal yarışmalarda okul değerlerini ön plana çıkararak topluluğu birbirine daha çok yakınlaştırın ve zorbalığın yanlış olduğu mesajını pekiştirin.

Okullarda zorbalığı önlemek için belki de önce zorbalığın ne olduğunu daha doğru bir şekilde anlamak gerekiyor.

Amerika'daki öğrencilerin yaklaşık yüzde 32'si okulda zorbalığa uğradığını söylüyor. Zorbalık yaşayan öğrenciler, kaygı ve depresyonun yanı sıra çeşitli fiziksel ve zihinsel sağlık problemleri de yaşıyorlar. Ayrıca akademik olarak da ciddi zarar görüyorlar.

Araştırmalar, öğrenciler tarafından zorbalığın daha şiddetli olduğu bildirilen okulların sınav başarılarının, daha iyi durumdaki okullardan çok daha düşük olduğunu gösteriyor.

Tüm bunlar aslında eğitimcilerin sağduyularıyla söyleyebileceği şeyler. Onlar zaten uzun yıllardır, öğrencilerin gelişim gösterebilmeleri için güvenilir ve destekleyici öğrenme ortamlarına ihtiyaç duyduklarını biliyorlar ve öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu çocukları güvende tutmayı derinden önemsiyor. Ancak yine de öğrenci güvenliğine bu kadar önem verilse de, neden çok sayıda çocuk zorbalık deneyimi yaşamak zorunda kalıyor?

Öğrenciler arasında gözlenen şiddet, yakın zamanlara kadar birçok araştırmacı tarafından toplumsal gelişimin ve değişimin doğal bir parçası olarak değerlendiriliyordu. Son yıllarda yapılan araştırmalar ise okullardaki şiddet olaylarının temeli olarak çocukluk dönemindeki şiddet davranışlarını irdeliyor ve şiddetin büyümenin doğal bir parçası olmadığını vurguluyor. (*)

Okullarda zorbalığı önlemek için belki de önce zorbalığın ne olduğunu daha doğru bir şekilde anlamak gerekiyor. Önceleri zorbalık, bir grup öğrencinin kendi isteklerini yerine getirmeyen bir başka öğrenciye yönelik yaptıkları fiziksel şiddet olarak tanımlansa da artık zorbalığı tanımlamada bazı farklı boyutlar vurgulanıyor. Günümüzde zorbalık bir öğrenciye/öğrencilere yöneltilen, içinde neden olmayan, zorba ve kurban arasında güç dengesizliğinin olduğu, tekrarlayıcı nitelikte bir tür saldırganlık olarak tanımlanıyor. Zorbalık genellikle şiddetle veya saldırganlıkla karıştırılıyor. Zorbalıkla şiddet, fiziksel olarak ortaya çıktıklarında birbirine benzemekle birlikte zorbalığın, kurbanla zorba arasındaki güç dengesizliğini gerektirmesi ve tekrarlı olması gibi ayırt edici özellikleri açısından zorbalık ve şiddet birbirlerinden tamamen ayrılıyor. (*)

Emekli bir okul müdürü olan James Dillon, okullarda zorbalığı önleme eğitimlerinde, katılımcılardan okuldaki şiddet ve zorbalık olaylarında en önemli sorumluluğun ait olduğunu düşündükleri grubu seçmelerini istedi: Aileler, öğrenciler, okul ya da toplum. Kaçınılmaz olarak çok çeşitli yanıtlar aldı.

Dillon, zorbalık sorununun tek bir sorumlusu olmadığını çünkü insanların, zorbalığı önleme görevinin hep bir başkasının sorumluluğu olduğunu düşündüğünü belirtti.

Johns Hopkins Üniversitesi ve NEA tarafından gerçekleştirilen geniş ölçekli bir araştırmada, zorbalık ve zorbalığı önleme konusunda okul personelinin bakış açısı değerlendirildi. Araştırma sonuçları Dillon'ın teorisini çürütür nitelikte: Katılımcıların – öğretmenler ve eğitim destek uzmanları – yüzde 98'i zorbalığa şahit olduklarında müdahale etmenin "kendi görevleri" olduğunu düşündüğünü söyledi. Ancak bu eğitimcilerin sadece yüzde 54'ünün bulunduğu bölgedeki zorbalığı önleme programları – eğer varsa – hakkında bilgisi bulunuyor.

Bu tür eğitimlerin alınmaması, yetişkinlerin bazı davranışları zorbalık olarak görmemelerine ve zorbalığa karşı genellikle geleneksel disiplin cezalarını uygulamalarına sebep oluyor. Ve tüm bunlar zorbalığın yaygınlaşmasına hizmet ediyor. Peki ama gerçek suç kimin?

Dillon'ın dediği gibi "Gerçek şu ki, hiç kimse suçlu değil ve aslında herkes sorumlu." İster bir okulda, sınıfta ya da hatta evde olsun, hepimiz zorbalığı önlemek için bir şeyler yapabiliriz.

Aileler zorbalığı önlemek için neler yapabilir?

Ebeveynler, zorbalığı önleme konusunda bir okulun en iyi müttefikleridir.

Çocuğunuzla her gün konuşun ve onu dinleyin: Okul günleri hakkında sorular sorun. Okula gidiş gelişlerinde, öğle yemeklerinde ve teneffüslerde yaşadıkları deneyimler dahil. Akranları hakkında sorular sorun. Herhangi bir şekilde zorbalığa dahil olmadan önce bu konular hakkında aileleriyle konuşma konusunda kendini rahat hisseden çocuklar, sonrasında da ailelerini bu konulara daha kolay dahil ediyorlar.

Okulda ve hatta teneffüste bazen zaman geçirin: Okullar, teneffüs gibi serbest zamanlarda bütün öğrencilere bireyselleştirilmiş ilgi sağlama konusunda yeterli kaynaklara sahip olmayabilir. Çocukların en iyi arkadaşları dışındaki akranlarıyla da etkileşime geçmelerini teşvik etmek için çeşitli oyunlar ve aktiviteler düzenlemek konusunda gönüllü olabilirisiniz.

İyi bir örnek olun: Yemek yediğiniz yerdeki bir garsona ya da bindiğiniz taksinin şoförüne kızdığınızda, etkili iletişim tekniklerini çocuklarınıza modelleyin. Ne zaman başka bir insanla küfürlü ya da onu taciz eden tarzda konuşursanız, çocuğunuza zorbalığın normal bir şey olduğunu öğretirsiniz.

Sağlıklı "zorbalık karşıtı" alışkanlıklar kazandırın: Mümkün olduğunca erken başlayarak çocuklarınıza hem yapılmaması gerekenler (itmek, alay etmek ve başkalarına kötü davranmak), hem de yapılması gerekenler (kibar olmak, empati kurmak ve sıra beklemek) hakkında rehberlik edin. Ayrıca birisi ona ya da bir başkasına kötü davrandığında, ne yapması gerektiği konusunda rehberlik edin (bir yetişkin bul, zorbalık yapana durmasını söyle, uzaklaş ve zorbalık yapanı görmemezlikten gel).

Çocuğunuzun zorbalığı anladığında emin olun: Açık açık ona zorbalığın ne olduğunu anlatın. Zorbalığın, zorbalığa maruz kalmanın ya da yanında durup başka çocukların zorbalık görmesini izlemenin normal bir şey olmadığını ya da hoş görülemeyeceğini açıklayın.

Sonuç

Okullarda zorbalık önemli bir problem ve bu konuda hepimiz bir şeyler yapmalıyız. Hiçbir şey yapamasanız da şunu aklınızdan çıkarmayın:

"Küçük şeyler büyük bir fark yaratabilir. Öğrencileri her gün selamlamak, öğrencilerle konuşmak ve onlara isimleriyle hitap etmek gibi basit ve samimi hareketler, öğrencilerin okulla ve sizinle daha güçlü bir bağ kurmalarını sağlayacaktır."

MUGLA RAM

Kaynak: http://www.edutopia.org/blog/bullying-prevention-tips-teachers-parents-anne-obrien (*) Tarık Totan, Okullarda Zorbalığı Önlemede Eğitimcilere ve Ebeveynlere Öneriler http://www.academia.edu/7186600/Okulda_zorbal%C4%B1%C4%9F%C4%B1_%C3%B6nlemede_e%C4%9Fitimcilere_ve_ebeveynlere_%C3%B6neriler